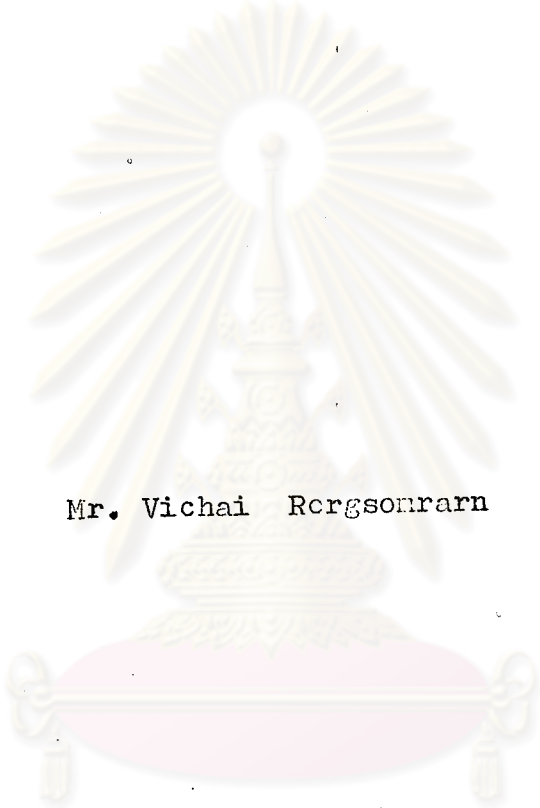

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE TASKS OF ELEMENTARY SCHOOLS
OF GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN THAILAND
NORTH EASTERN REGION

Mr. Vichai Rergsonrarn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย นายวิชัย ฤกษ์สำราญ

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

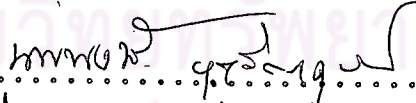
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

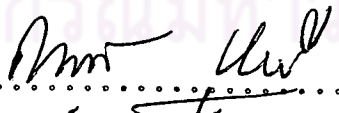
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ณรงค์ บุญมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อนิติกร นายวิชัย ฤกษ์สำราญ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาการบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน และงานธุรการ การเงิน บริการ และอื่นๆในประเภทเดียวกัน
3. เพื่อทราบปัญหา เกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาทางบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ในโรงเรียนดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 16 จังหวัด ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยเลือกมาร้อยละ 20 ของจำนวนจังหวัดในภาคนี้ ได้แก่

3 จังหวัด ใช้โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 จังหวัด มาเป็น
ประชากรในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 10 โรงเรียน ค่าเป็นการวิจัยโดยใช้เทคนิคการ
สังเกต การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นครอบคลุมงานบริหารการ-
ศึกษา 5 ประเภท สำหรับกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มประชาชน นำ
ข้อมูลที่ได้อมาหาค่าร้อยละ เสนอในรูปตารางเปรียบเทียบและอธิบายประกอบ

ผลการวิจัย

1. โครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรม-
สามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ยึดหลักการจัดโรงเรียนแบบสายบังคับ
บัญชา (Hierarchy) โดยมีโครงสร้างเป็นสายบังคับบัญชาสายเดียว (The Line
Form of Structure)

2. เกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท พบว่า

2.1 กลุ่มผู้บริหารเห็นว่า งานที่โรงเรียนได้ปฏิบัติมาก เรียงตามลำดับ
จากมากไปหาน้อย คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการ การเงิน งานกิจการ
นักเรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

2.2 กลุ่มนักวิชาการเห็นว่า งานที่โรงเรียนได้ปฏิบัติมาก เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย คือ งานบุคคล งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการ
การเงิน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

2.3 กลุ่มประชาชนเห็นว่า งานที่โรงเรียนได้ปฏิบัติมาก เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย คือ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ งานธุรการ
การเงิน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

2.4 เมื่อพิจารณาความเห็นโดยส่วนรวมของประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ทั้ง 3 กลุ่มแล้ว เห็นว่า งานที่โรงเรียนได้ปฏิบัติมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน และงาน
ความสัมพันธ์กับชุมชน

3. ในด้านปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียน และปัญหาในการบริหารงานการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ทุกโรงเรียนมีปัญหาด້าย คลึงกัน ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้กรมสามัญศึกษาได้มีการจัดโครงสร้างของระบบบริหาร ภายในโรงเรียนขึ้นใหม่ เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ ยัง ได้เสนอแนะให้โรงเรียนสนใจปรับปรุงงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท โดย เฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ควร จะได้ศึกษางานแต่ละประเภทโดยละเอียด เพื่อผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะได้นำไป ปรับปรุงในการดำเนินงานบริหารการศึกษาได้ถูกจุดยิ่งขึ้นต่อไป.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Educational Administrative Tasks of
Elementary Schools of General Education
Department in Thailand, North Eastern
Region.

Name Mr. Vichai Rergsonrarn

Thesis Advisor Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department Educational Administration

Academic Year 1977

ABSTRACTS

Purposes

1. To study the organization of administrative structure in the Elementary Schools under the jurisdiction of the Department of General Education in the North Eastern Region of Thailand.

2. To study the educational administrative tasks in such schools, especially in school community relations, academic affairs, personnel management, student activities, and school finance and business management.

3. To study the organization problems of the administrative structure and the problems of the administrative tasks of the elementary schools.

Procedures

The sample of 48 administrators, 320 teachers and 100 parents and people were drawn out from 10 elementary schools in North Eastern Region of Thailand by simple random sampling. The investigator collected the rating scale questionnaires which the 3 sample groups of the population had checked and analyzed the collected data by using percentage. Interview and observation techniques were used to support the analysis. Tables and explanation were used in presenting the analyzed data.

Findings

1. The organization of administrative structure in the elementary schools which under the jurisdiction of the Department of General Education in the North Eastern Region of Thailand was similar. Most of them held the hierarchy system with the line form of structure.

2. The conclusion of the administrative tasks were:-

- 2.1 According to the administrator opinion, the tasks in which the schools practiced a great deal were academic affairs, personnel management, school finance and business management, student activities, and school community relations respectively.

- 2.2 According to the teacher opinion, the tasks in which the schools practiced a great deal were personnel management, academic affairs, student activities, school finance and business management, and school community relations respectively.

2.3 According to the parental opinion, the tasks in which the schools practiced a great deal were personnel management, student activities, academic affairs, school finance and business management, and school community relations respectively.

2.4 The concluded opinion of the 3 groups of the population about the tasks in which the school practiced a great deal were academic affairs, personnel management, student activities, school finance and business management, and school community relations respectively.

3. Every school faced the similar problems about the administrative structure and administrative tasks. The investigator recommended the Department of General Education to study the administrative structure of any school to be the practical guideline for the elementary schools. The school should improve the administrative tasks especially in school community relation.

The in-depth study in each task were recommended to further investigation which the education administrators should use the result of the study to improve the educational administration.

กิติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือ และ คำแนะนำ
จาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รณพงษ์ บุญจิตราภุญย์ หัวหน้าแผนกวิชาบริหารการศึกษาศึกษา ที่กรุงเทพฯ
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย
อาจารย์ ดร.อมรชัย คันทิเมธ และ อาจารย์ ดร.ณรงค์ บุญมี ได้กรุณาให้คำปรึกษา
และแนะนำ

ผู้อำนวยการกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการติดต่อประสานงานศึกษาธิการจังหวัด ในกลุ่มตัวอย่างประชากร
ผู้บริหารการศึกษานักวิชาการ ประชาชน ในกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้อำนวยความสะดวกและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กรุณาให้ทุนในการดำเนินงานวิจัย
ครั้งนี้

ผู้เขียนซาบซึ้งในความเมตตาที่ได้รับจากทุกท่านดังกล่าว ขอกราบขอบพระคุณ เป็น
อย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

นายวิชัย ฤกษ์สำราญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๕

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ๘

ถึติกรรมประกาศ..... ๗

รายการตารางประกอบ..... ๑

รายการแผนภูมิประกอบ..... ๗

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล.....	9
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	10
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล.....	10
2. ข้อเขียนและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารและกระบวนการบริหาร.....	11
การบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.....	14
งานบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	17
งานบริหารคานาวิชาการ.....	19
งานบริหารบุคคลากร.....	22
งานบริหารกิจการนักเรียน.....	26

งานบริหารคานธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ.....	28
โครงสร้างระบบบริหารโรงเรียนประถมศึกษา	
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	32
เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	36
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	36
วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	124
ผลการวิจัย.....	126
อภิปรายและขอเสนอแนะ.....	133
บรรณานุกรม.....	147
ภาคผนวก.....	150
ประวัติการศึกษา.....	190

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรแบ่งตามเพศ.....	47
2. แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้บริหารและนักวิชาการจำแนกตามวุฒิ.....	48
3. แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรประชาชนจำแนกตามอาชีพ.....	49
4. งานบริหารการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารการศึกษา.....	51
5. งานบริหารการศึกษาด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารการศึกษา.....	55
6. งานบริหารการศึกษาด้านบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารการศึกษา.....	61
7. งานบริหารการศึกษาด้านกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารการศึกษา.....	68
8. งานบริหารการศึกษาด้านธุรการและการเงินของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารการศึกษา.....	72
9. งานบริหารการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ.....	76
10. งานบริหารการศึกษาด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ.....	80
11. งานบริหารการศึกษาด้านบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ.....	87
12. งานบริหารการศึกษาด้านกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ.....	89
13. งานบริหารการศึกษาด้านธุรการและการเงินของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของนักวิชาการ.....	96
14. งานบริหารการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาตามความเห็นของประชาชน.....	98

รายการตารางประกอบ (ต่อ) .

ตารางที่		หน้า
15.	งานบริหารการศึกษาด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของประชาชน.....	104
16.	งานบริหารการศึกษาด้านบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของประชาชน.....	108
17.	งานบริหารการศึกษาด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของประชาชน.....	110
18.	งานบริหารการศึกษาด้านธุรการและการเงินของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของประชาชน.....	114

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1. แสดงการจัดระบบบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง..... 44
2. แสดงการจัดระบบบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่..... 46
3. แสดงโครงสร้างระบบบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 139

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย